

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27695>

Özet

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik Ölçeği, 2017 yılında Gökay Yıldız tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimi etkinliklerini yürütme, planlama ve uygulama konularındaki **öz-yeterlik inançları** belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Geliştirme süreci, ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak için Temel Bileşenler Analizi (TBA) yöntemini kullanarak faktör analizini içerirken, güvenilirliği ise **Cronbach-Alfa** iç tutarlılık katsayısı ile test edilmiştir. Bu çalışmada, öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerini müzik alanında değerlendiren önemli bir psikometrik katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, müzik eğitimi, okul öncesi öğretmen adayları, ölçek geliştirme, faktör analizi, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Gökay Yıldız

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, okul öncesi öğretmen adaylarının, mesleki yaşamlarında kritik öneme sahip olan müzik eğitimi uygulamalarına ilişkin kendilerini ne derece yeterli algıladıkları objektif ve yapılandırılmış bir şekilde ölçmektir. Elde edilen veriler, öğretmen yetiştirme programlarının müzik eğitimi ders içeriklerinin etkinliğini değerlendirmek ve adayların eksik olduğu alanları belirleyerek destekleyici eğitimler planlamak için bir temel oluşturur.

Ölçek, öğretmen adaylarının teorik bilgilerini pratik pedagojik yeterliliklere dönüştürme konusundaki inanç düzeylerini tespit ederek, bu inançların öğrencilerin müzikal gelişimine olan etkilerini dolaylı yoldan anlamaya yardımcı olmayı hedefler.

Yapı

Ölçek, Albert Bandura'nın sosyal öğrenme teorisine dayanan **öz-yeterlik** kavramını ölçmektedir. Öz-yeterlik, bireyin belirli bir performansla başarıyla gerçekleştirebilme yeteneğine olan kişisel yargıdır. Bu bağlamda, ölçek, öğretmen adaylarının bu konulardaki inançlarını sorgular:

Müzik etkinliklerini planlama ve organize etme.

Çocuklara fark öğretilmesi ve ritim çalmaları yapılması.
Müzik aletlerini (basit düzeyde) kullanma ve entegre etme.
Yaratıcı ve destekleyen müzik aktiviteleri geliştirme.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini kanıtlamak amacıyla **Temel Bileşenler Analizi** (TBA) kullanılarak keşfedici faktör analizi (KFA) yürütülmüştür. Yapı geçerliliği çalmaları, ölçek maddelerinin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıyı (müzik eğitimi öz-yeterliliği) gerçekten ölçüp ölçmediğini istatistiksel olarak göstermeyi amaçlamıştır. Bu analiz, maddelerin beklenen faktör yapısına altında toplandığını doğrulamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık belirlemek için yaygın olarak kabul gören Cronbach-Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach-Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek üzere kullanılan Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis - PCA), ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu yöntem, maddeler arasındaki varyansın açıklayan temel bileşenleri belirleyerek, ölçeğin çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu olduğunu saptamaya olanak tanımıştır. Faktör analizi sonuçları, müzik eğitimi öz-yeterliliğinin alt boyutları veya tek bir genel yapıyı temsil ettiğini istatistiksel olarak desteklemiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Likert Tipi Ölçek (Detaylı derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak öz-yeterlik ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi format kullanır.)

Dil Kullanılabilirliği: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Genç Yetkinlik (Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki eğitim fakültelerinin okul öncesi öğretmenliği lisans

programlarına kayıtlı öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli (Self-Report) Anket Metodu.

Anahtar Kelimeler

Eğitim psikolojisi, öğretmen yeterlilikleri, öz-yeterlik, müzik eğitimi, pedagoji, ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Kodu: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresi: gokay@mehmetakif.edu.tr

Yazın Adresi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Tahmini kurum bilgisi).

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir kongre bildirisi kapsamında 2017 yılında sunulmuştur. Ticari kullanım ve telif hakları için yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal PDF dosyası bu bağlantıdan indirilebilir: [okul-oncesi-ogretmen-adaylarina-yonelik-muzik-egitimi-oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](https://arabpsychology.com/okul-oncesi-ogretmen-adaylarina-yonelik-muzik-egitimi-oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Yıldız, G. (2017). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik İnancı Ölçeğinin geliştirilmesi. *IV. International Eurasian Educational Research Congress* içinde (s.1071-1073). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik İnancı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.